

CHARTA INTERNETOVÝCH PRÁV APC

Internet pro sociální spravedlnost a udržitelný rozvoj

ČÁST 1 PŘÍSTUP K INTERNETU PRO VŠECHNY

1.1 Dopad rozšiřování internetu na rozvoj a sociální spravedlnost

Cenově dostupný, rychlý a snadný přístup k internetu může pomoci vytvářet rovnější společnost. Má možnost posílit vzdělávací a zdravotnické služby, místní obchod, podíl občanů na věcech veřejných, přístup k informacím, tzv. dobré vládnutí a napomoci k vymýcení chudoby. Neměli bychom však předpokládat, že všechny technologické inovace jsou výhradně přínosem. Nevládní organizace, zákonodárci, orgány státní moci a regulátoři by si měli být vědomi, že spolu s rozšiřováním internetu do běžného života za nerovných podmínek zákonitě dochází k prohlubování existujících společenských nerovností.

1.2 Právo na přístup k infrastruktuře bez ohledu na místo pobytu

Internet slouží jako globální veřejná infrastruktura. Tato infrastruktura musí být široce dostupná a poskytovat dostatečnou přenosovou kapacitu, aby lidé kdekoli na světě mohli využít její potenciál pro snazší participaci, zlepšení kvality života a vyjádření kreativity. Lidé mají právo na kvalitní a snadno dostupnou národní pátevní síť internetu propojenou se sítí mezinárodní.

1.3 Právo na získávání dovedností

Znalosti a dovednosti umožňují lidem, aby využívali a formovali internet tak, aby vyhovoval jejich potřebám. Místní správy a národní vlády, mezinárodní i regionální organizace a soukromý sektor musí podporovat a propagovat bezplatné nebo co nejméně možností proškolení, vytváření metodologií a materiálů, souvisejících s využíváním internetu pro společenský rozvoj.

1.4 Právo na uživatelské rozhraní, obsah a aplikace přístupné všem („bezbariérový návrh“)

Uživatelské rozhraní, obsah a aplikace musí být navrženy tak, aby zabezpečily přístup pro všechny, včetně těch, kdo mají tělesný, smyslový nebo rozumový handicap, pro negramotné uživatele nebo příslušníky jazykových menšin. Princip „bezbariérového návrhu“ a využívání podpůrných technologií musí být propagován a podporován, aby

handicapovaným osobám přinášel plný užitek z internetu za stejných podmínek jako lidem bez postižení.

1.5 Právo na rovný přístup k internetu pro muže a ženy

Na mnoha místech nemají ženy a muži rovný přístup k seznamování se s internetem, jeho využívání a formování. Snahy o zlepšení přístupu k internetu musí vést k rozpoznání a nápravě stávajících genderových nerovností. Ženy musí být plně zastoupeny ve všech oblastech souvisejících s rozvojem internetu, aby tak byla zajištěna genderová spravedlnost.

1.6 Právo na cenově dostupné internetové připojení

Zákonodárci, orgány státní moci a regulátoři musí všem občanům zajistit cenově dostupné internetové připojení. Rozvoj telekomunikační infrastruktury a nastavení pravidel, cen, daní a tarifů by mělo umožnit přístup k internetu pro všechny příjmové skupiny obyvatel.

1.7 Právo na internetové připojení na pracovišti

Pro mnoho lidí je pracoviště hlavní nebo jediné místo přístupu k internetu. Zaměstnavatelé spolu se zaměstnanci musí zpřístupnit užívání internetu na pracovišti, čímž jsou miněny také zaměstnanecké vzdělávací programy a ochrana práv zaměstnanců.

1.8 Právo na veřejný přístup k internetu

Mnoho lidí se nikdy nebude těšit soukromému přístupu k počítači nebo k internetu. Místa veřejného přístupu k internetu, jako jsou knihovny, společenská centra, nemocnice a školy musí být zpřístupněna tak, aby se k nim všichni pohodlně dostali pěšky z místa bydliště nebo ze zaměstnání. To je obzvláště důležité pro mladé lidi v zemích, kde přístup k internetu ještě není snadno dosažitelný nebo cenově dostupný.

1.9 Právo na přístup k internetu a na tvorbu obsahu kulturně a jazykově odlišného

Webové stránky, on-line nástroje a software ovládá latinské písmo (latinka). To omezuje rozvoj lokálního obsahu psaného v nelatinských abecedách, a znemožňuje výměnu interkulturního obsahu. Technický rozvoj musí podporovat jazykovou různorodost a zjednodušit výměnu informací přes jazykové hranice.

ČÁST 2 SVOBODA PROJEVU A SDRUŽOVÁNÍ

2.1 Právo na svobodu projevu

Svoboda projevu musí být chráněna před porušováním ze strany vlády i nestátních činitelů. Internet je médium jak pro veřejnou, tak pro soukromou výměnu názorů a informací napříč nejrůznějšími hranicemi. Každý jednotlivec musí mít jeho prostřednictvím možnost vyjádřit svoje názory a myšlenky a volně sdílet informace.

ČLÁNEK 18, VDLP:

KAŽDÝ MÁ PRÁVO NA SVOBODU MYŠLENÍ, SVĚDOMÍ A NÁBOŽENSTVÍ.

ČLÁNEK 19, VDLP:

KAŽDÝ MÁ PRÁVO NA SVOBODU PŘESVĚDČENÍ A PROJEVU; TOTO PRÁVO NEPŘÍPOUŠTÍ, ABY NĚKDO TRPĚL ÚJMU PRO SVÉ PŘESVĚDČENÍ, A ZAHRAŇUJE PRÁVO VYHLEDÁVAT, PŘIJÍMAT A ROZŠÍŘOVAT INFORMACE A MYŠLENKY JAKÝMKOLI PROSTŘEDKY A BEZ OHLEDU NA HRANICE.

2.2 Právo na svobodný projev bez cenzury

Internet musí být chráněn před všemi pokusy umlčet kritické hlasy a cenzurovat sociálně nebo politicky orientovaný obsah nebo diskusi.

2.3 Právo využít internet k protestům

Organizace, společenství i jednotlivci by měli mít možnost svobodně využívat internet k organizaci i podílu na protestních akcích.

ČLÁNEK 20, VDLP:

KAŽDĚMU JE ZARUČENA SVOBODA POKOJNÉHO SHROMAŽDOVÁNÍ A SDRUŽOVÁNÍ.

ČÁST 3 PŘÍSTUP KE ZNALOSTEM

ČLÁNEK 27, VDLP:

KAŽDÝ MÁ PRÁVO SVOBODNĚ SE ÚČASTNIT KULTURNÍHO ŽIVOTA SPOLEČNOSTI, TĚŠIT SE Z UMĚNÍ A PODÍLET SE NA VĚDECKÉM POKROKU A JEHO VÝSLEDKÁCH.

3.1 Právo na přístup k vědomostem

Široký přístup k vědomostem a jejich snadné sdílení a vyhledávání vytváří základ pro udržitelný lidský rozvoj. Protože internet umožňuje vědomosti sdílet, ale také je společně vytvářet v dosud nepoznané míře, měl by být těžištěm rozvoje společnosti.

3.2 Právo na svobodu informací

Národní vlády, místní samosprávy a mezinárodní organizace dotované z veřejných prostředků musí zajistit svou transparentnost a zodpovědnost zveřejněním všech významných informací, které spravují a které jsou výstupem jejich práce. Měly by zajistit, že se tyto informace rozšíří online s využitím vzájemně kompatibilních formátů založených na otevřených standardech a budou dosažitelné i pro ty, kdo používají starší počítače a pomalé internetové připojení.

3.3 Právo na přístup k veřejnoprávním informacím

Všechny informace, které jsou výsledkem práce podporované z veřejných zdrojů, včetně vědeckých a sociálních výzkumů, musí být volně dostupné pro každého.

ČLÁNEK 26, VŠEOBECNÁ DEKLARACE LIDSKÝCH PRÁV (VDLP):

VZDĚLÁNÍ MÁ SMĚŘOVAT K PLNĚMU ROZVOJI LIDSKÉ OSOBNOSTI A K POSÍLENÍ ÚCTY K LIDSKÝM PRÁVŮM A ZÁKLADNÍM SVOBODÁM.

ČÁST 4 SDÍLENÉ ZNALOSTI A TVORBA – BEZPLATNÝ SOFTWARE S OTEVŘENÝM ZDROJOVÝM KÓDEM A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

ČLÁNEK 27, VDLP:

KAŽDÝ MÁ PRÁVO SVOBODNĚ SE ÚČASTNIT KULTURNÍHO ŽIVOTA SPOLEČNOSTI, TĚŠIT SE Z UMĚNÍ A PODÍLET SE NA VĚDECKÉM POKROKU A JEHO VÝSLEDČÍCH.

4.1 Právo na sdílení Internet nabízí mimořádnou příležitost pro sdílení informací a vědomostí a pro nové formy vytváření obsahu, nástrojů a aplikací. Poskytovatelé nástrojů, internetových služeb a obsahu by kvůli vlastnímu prospěchu neměli lidem bránit ve využívání internetu pro sdílení znalostí a vytváření obsahu. Ochrana zájmů tvůrců se musí dít v souladu s principem otevřené a volné výměny vědeckých a kulturních poznatků.

4.2 Právo na bezplatný software s otevřeným zdrojovým kódem Podporujeme používání bezplatného softwaru s otevřeným zdrojovým kódem. Práce s tímto softwarem poskytuje uživatelům větší možnost kontroly, umožňuje získávat dovednosti, je více udržitelná a podporuje inovace na lokální úrovni. Žádáme vlády jednotlivých zemí, aby vytvářely politiku, která bude směřovat k využívání tohoto softwaru, zvláště ve veřejném sektoru.

4.3 Právo na otevřené technologické standardy Technické standardy používané na internetu musí být vždy otevřené, umožňovat vzájemnou součinnost jednotlivých technologií a jejich inovací. Nový technologický rozvoj musí být v souladu s potřebami všech vrstev společnosti, obzvláště těch, které čelí různým omezením při internetové komunikaci (společensví, která nepíšou latinou, lidé s handicapem, starší počítači nebo bez vysokorychlostního připojení).

4.4 Právo na prospěch z konvergence a z multimediálního obsahu Internet je multimediální platforma. Přístup k internetu a jeho regulace musí být vystavěny na jeho potenciálu, který umožňuje zpestření tvorby a vlastnictví online obsahu v různých formátech, jako jsou např. regionální rádio a televize.

ČÁST 5 SOUKROMÍ, SLEDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ

5.1 Právo na ochranu dat Veřejné nebo soukromé organizace, které od jednotlivců získávají osobní údaje, musí schraňovat pouze nezbytné minimum těchto dat a po dobu nezbytně nutnou. Zpracovávat tato data musí pouze pro stanovený účel a v rozsahu nezbytném pro naplnění tohoto účelu. Shromažďování, uchovávání, využívání nebo zveřejňování těchto informací se musí provádět otevřeně, v souladu s principy ochrany osobních údajů. Každý musí mít možnost zjistit, co se o něm shromažďuje, a musí mu být zaručeno právo na opravu nepřesných údajů. Získané údaje musí být chráněny před neoprávněným prozračením a bezpečnostní chyby musí být neprodleně opraveny. Jakmile pomine důvod, pro který byly údaje získány, musí být tato data odstraněna. Veřejnost musí být informována o možných rizicích zneužití osobních údajů. Organizace mají za povinnost občany informovat v případě, že dojde ke zneužití, ztrátě nebo krádeži údajů.

ČLÁNEK 12, VDLP:

NIKDO NESMÍ BÝT VYSTAVEN SVĚVOLNÉMU ZASAHOVÁNÍ DO SOUKROMÉHO ŽIVOTA, DO RODINY, DOMOVA NEBO KORESPONDENCE, ANI ÚTOKŮM NA SVOU ČEST A POVĚST.

5.2 Právo na svobodu bez stálého dohledu Lidé musí mít možnost komunikovat, aniž by jim hrozilo sledování nebo odposlouchávání.

5.3 Právo na využití šifrování Lidé komunikující prostřednictvím internetu musí mít právo využívat nástroje pro zakódování vzkazů, pro zajištění bezpečné, soukromé a anonymní komunikace.

ČÁST 6 SPRÁVA A ŘÍZENÍ INTERNETU

6.1 Právo na multilaterální demokratický dohled nad internetem Správa internetu musí být multilaterální a demokratická, s plnou spoluzodpovědností jednotlivých vlád, soukromých firem, občanských sdružení a mezinárodních organizací. Žádná vláda jednotlivě nesmí mít přednostní úlohu k mezinárodní správě internetu.

6.2 Právo na transparentnost a dostupnost Veškeré rozhodovací procesy ve vztahu ke správě a rozvoji internetu musí být otevřené a přístupné na globální, regionální a národní úrovni.

6.3 Právo na decentralizovaný, kooperativní a interoperabilní internet Technologický vývoj a správa základních funkcí internetu musí být decentralizované, musí kooperovat a napomáhat zajistit rozvoj sítě, která je interoperabilní, funkční, stabilní, bezpečná a dostupná v dlouhodobém horizontu.

6.4 Právo na otevřenou architekturu Internet jako „síť sítí“ je složen z mnoha navzájem propojených sítí a vychází z klíčové technické myšlenky, kterou představuje síť otevřené architektury. Do této sítě může být kdykoliv zahrnut jakýkoliv typ další sítě a následně zpřístupněn veřejnosti. Otevřená architektura musí zůstat zachována.

6.5 Právo na otevřené standardy Většina protokolů tvořících jádro internetu je založena na principu otevřených standardů, které jsou účinné, důvěryhodné a otevřené globální implementaci s nepatrnými nebo žádnými licenčními omezeními. Specifikace těchto protokolů musí zůstat přístupné komukoliv zcela zdarma, tím se značně omezí vstupní bariéry a zvětší prostor pro interoperabilitu.

6.6 Právo na neutralitu internetu a na princip přímého spojení koncových zařízení („end-to-end“) Neutralita internetu, týkající se především efektivního transportu paketů, umožňuje většinu uživatelských aplikací umísťovat do koncových zařízení, to znamená osobních počítačů, serverů, mobilních telefonů a ostatních. To umožňuje rozvoj široké palety nových internetových aktivit a také průmyslu a služeb „na výstupu“. Internet se tak mění v důležitý nástroj v širším kontextu ekonomického a společenského rozvoje. Největší síla internetu spočívá v jeho vlastním síťovém efektu. Čím více lidí má k němu přístup, tím vyšší je jeho hodnota jakožto prostředku pro informační výměnu a komunikaci. Princip „end-to-end“ a neutralita sítě musí být bráněna před pokusy vytvářet dvoustupňový internet a centralizovat kontrolu.

6.7 Právo na internet jako jednotný celek Interoperabilita se podílí na zvyšování hodnoty internetu a po celém světě slouží veřejnému prospěchu. Nesmí být fragmentována pokusy o vytvoření jednotlivých národních intranetů, používáním obsahových filtrů, neodůvodněným dohledem, narušováním soukromí a omezováním svobody vyjadřování.

ČÁST 7 UVĚDOMĚNÍ SI SVÝCH PRÁV, JEJICH OCHRANA A VYUŽITÍ

7.1 Ochrana práv, jejich aktivní znalost a vzdělávání Práva lidí jako uživatelů internetu musí být chráněna mezinárodními deklaracemi lidských práv, zákonem a politickou praxí. Informace o právech a procedurách v souvislostech s internetem musí regionální, národní a globální výkonné organizace volně zpřístupnit. Tím je míněno také veřejné vzdělávání obyvatel o jejich právech při používání internetu a o využívání mechanismů, jimiž zajišťují, že tato práva nebudou porušena.

7.2 Právo na odvolání a pomoc, jsou-li práva porušena Lidé musí mít volný veřejný přístup k účinným a závazným mechanismům, jimiž se domohou svých práv. V případě, že jsou lidská nebo internetová práva v ohrožení samotným obsahem internetu, nezákonným dohledem nebo omezováním svobody projevu či jiných práv, měli by mít všichni zúčastnění přístup k mechanismům, jejichž prostřednictvím se proti narušitelům mohou bránit.

Internet budou moci ke svému prospěchu využívat všichni lidé za předpokladu, že práva obsažená v této chartě budou uznána, chráněna a respektována.

ASSOCIATION
FOR PROGRESSIVE
COMMUNICATIONS

www.apc.org info@apc.org